

Dosarul nr. 2ra-181/23
2-20126095-01-2ra-31012023

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul central – R. Costru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Anton, O. Cojocaru, A. Panov

ÎNCHEIERE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Tatiana Lupei,
reprezentată de avocatul Valeriu Bargan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Stepan Cebotar împotriva Tatiane Lupei, autoritatea publică Direcția asistență
socială și protecție a familiei Nisporeni cu privire la determinarea domiciliului
copilului minor și

cererea reconvențională depusă de către Tatiana Lupei împotriva lui Stepan
Cebotar, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei
Nisporeni cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de
întreținere,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul declarat de către Tatiana Lupei și s-a menținut hotărârea din 13
iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul central,

constată:

La 09 octombrie 2020 Stepan Cebotar a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Tatiane Lupei, autoritatea publică Direcția asistență socială și protecție a
familiei Nisporeni, prin care a solicitat determinarea domiciliului copilului minor.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că a conviețuit în concubinaj cu
Tatiana Lupei din anul 2015. La XXXXX s-a născut fiul XXXXX.

Reclamantul a comunicat că au locuit în satul Isăicani, raionul Nisporeni.
Viața în comun părea să decurgă normal, el mergea periodic peste hotare la muncă
pentru întreținerea familiei, iar pârâta rămânea acasă să aibă grijă de copilul minor.
Toți banii câștigați erau alocați dezvoltării nivelului de trai al familiei și creșterii
copilului.

Peste câțiva ani, Tatiana Lupei și-a schimbat atitudinea și comportamentul.
Astfel, fiind peste hotare, era anunțat de părinți și rude că pârâta făcea abuz de

băuturi alcoolice, se comporta neadecvat, pleca de acasă zile întregi și uneori cu copilul minor la petreceri până dimineața.

A susținut că a încercat să reîntregească relația, acordându-i pârâtei șanse de corectare. Aceasta promitea de fiecare dată că va înceta acțiunile vicioase, dar lucrurile au degenerat. Pârâta aducea în casă bărbați străini.

Reclamantul a menționat că copilul asista la toate acțiunile acestora, era agresat și înfometat. Bunei copilului și sora lui s-au adresat la poliție și la primarul localității să întreprindă acțiuni în vederea asigurării protecției copilului, însă Tatiana Lupei și-a făcut bagajele și a plecat spre o destinație necunoscută și nu a ieșit la contact.

În prezent copilul minor XXXXX se află sub supravegherea tatălui, la domiciliul acestuia. Nu cunoaște nimic despre locul aflării mamei. Pârâta nu i-a căutat, nu s-a interesat de copil.

Stepan Cebotar a indicat că nu dorește refacerea relației de concubinaj cu Tatiana Lupei și consideră că aceasta prezintă un pericol pentru dezvoltarea copilului, își asumă de sine stătător toată responsabilitatea pentru creșterea și supravegherea copilului.

Deoarece cu Tatiana Lupei nu are nici un acord privind domiciliul copilului după separare și pentru evitarea unor situații neplăcute ce ar putea afecta liniștea copilului, solicită ca domiciliul copilului să fie determinat împreună cu el.

La 25 martie 2021 Tatiana Lupei a depus cerere reconvențională împotriva lui Stepan Cebotar, intervenient accesoriu Direcția asistență socială de protecție a familiei Nisporeni, prin care a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea cererii reconvenționale reclamanta Tatiana Lupei a invocat că a conviețuit în concubinaj cu Stepan Cebotar, începând cu anul 2015, iar în urma relației s-a născut fiul XXXXX. Deși, relațiile dintre ei aparent tindeau spre o oficializare matrimonială, o dată cu plecarea lui Stepan Cebotar la muncă peste hotare au apărut diverse neînțelegeri între ei.

Astfel, deși nu au fost căsătoriți, din partea lui Stepan Cebotar au apărut o serie de cerințe față de ea, legate de modul de conviețuire, inclusiv despre faptul că banii trimiși de acesta de peste hotare nu sunt utilizați în interesele copilului. Drept urmare a neînțelegerilor apărute, Stepan Cebotar, având în plan de a separa prin hotărâre judecătorească copilul de mama sa Tatiana Lupei, a început direct sau prin intermediari să o urmărească, să o provoace și să conserve unele mijloace de probă care o vor compromite în fața instanței de judecată. Chiar din conținutul acțiunii se atestă cert că dezacordul concubinului se referă mai mult la modul de viață a ei, neagreat de el.

Prezenta acțiune este îndreptată exclusiv spre apărarea drepturilor copilului minor, iar afirmațiile lui Stepan Cebotar în privința comportamentului ei, nu corespund realității.

Reclamanta a menționat că anchetă socială anexată la cererea de chemare în judecată formulată de Stepan Cebotar o consideră neobiectivă și lipsită de transparentă, ori acest mijloc de probă a fost obținut cu încălcarea legislației procesual civile și a practicii judiciare existente. La caz, acest raport a fost întocmit

individual, până la adresarea în instanța de judecată și în condiții suspecte, or, Stepan Cebotar se află în relații apropiate cu primarul satului Valea-Trestieni, autoritatea emitentă a anchetei sociale. Mai mult, atrage atenția și asupra conținutului, detaliilor, aprecierilor și recomandărilor formulate de Primăria satului Valea-Trestieni, care au o tentă de denigrare a ei și care mai puțin dezvoltă condițiile de trai și oportunitățile care le oferă pentru dezvoltarea copilului minor. Scopul acestei comisii instituite este de apărare a drepturilor copilului prin stabilirea condițiilor mai bune de trai pentru copil, dar nu de a caracteriza părinții după o subiectivă convingere, deoarece fiecare din ei au drepturi egale asupra copiilor și fiecare din ei au viziunile proprii de viață. Mai mult, concluziile acestui raport (anchetă socială) sunt fondate exclusiv pe relatările membrilor familiei concubinului Stepan Cebotar.

Reclamanta consideră acest raport ca fiind lipsit de relevanță, iar concluziile acestuia sunt lipsite de imparțialitate, fiind produsul unor reflexii subiective ale membrilor comisiei născute din declarațiile membrilor de familie a tatălui Stepan Cebotar. Membrii care au semnat această anchetă socială sunt locuitori ai comunei Valea-Trestieni, iar Stepan Cebotar este locuitor al satului Isăicani, sat administrat de către comuna Valea-Trestieni. În aceste condiții, este evident și rezonabil faptul că membrii comisiei nu pot cunoaște aceste circumstanțe descrise în conținutul actului, locuind în altă comunitate la câțiva kilometri depărtare.

Afirmă că nu corespund realității, circumstanța declarată de Stepan Cebotar în cererea de chemare în judecată, precum că ea nu și-a vizitat copilul minor XXXXX. Ea își vizitează frecvent fiul la familia lui Stepan Cebotar. La întrevederi, despărțirile cu fiul erau pline de emoții și finisate cu lacrimi din partea copilului și a ei.

Consideră că neînțelegerile și răzbunările dintre părinți nu trebuie să afecteze psihologic copilul și concomitent să îi încalce drepturile și libertățile acestuia.

În opinia Tatiane Lupei, stabilirea domiciliului copilului minor cu mama este oportună și din simplu motiv că tatăl copilului se află frecvent peste hotarele țării la muncă, iar copilul aflându-se exclusiv în grija bunicilor paterni. În aceste condiții, copilul minor are un statut de abandonat, când nici unul din părinți nu este aproape, ținând cont de vârsta fragedă a copilului minor.

Respectiv, la stabilirea domiciliului copilului minor cu ea, urmează și încasarea pensiei de întreținere din contul lui Stepan Cebotar într-o sumă fixă în mărime de 2000 lei lunar care este rezonabilă și proporțională necesităților copilului.

Prin hotărârea din 13 iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Stepan Cebotari.

S-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, anul nașterii XXXXX, cu tata Stepan Cebotar.

S-a respins cererea reconvențională depusă de către Tatiana Lupei împotriva lui Stepan Cebotar, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Nisporeni, cu privire la stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere ca fiind neîntemeiată. (f.d. 85, 90-97)

Tatiana Lupei, în termen, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 13 iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul central.

Prin decizia din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Tatiana Lupei și s-a menținut hotărârea din 13 iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul central. (f.d. 125, 126-134)

În susținerea concluziei sale instanța de apel a reținut că pentru stabilirea domiciliului copilului minor cu tata s-a luat în vedere interesul copilului de a se dezvolta într-un mediu sigur, sănătos și care să-i confere stabilitate, precum și s-a ținut cont de vârsta fragedă a copilului, iar din momentul separării părinților, anul 2020, copilul se află la grija și întreținerea tatălui.

De asemenea, instanța de apel a menționat că avizele concluzii, ancheta socială și declarațiile lui Stepan Cebotar confirmă că copilul locuiește împreună cu tata.

La data de 19 ianuarie 2023 Tatiana Lupei, reprezentată de avocatul Valeriu Bargan, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecat. (f.d. 140-142)

În motivarea recursului reprezentantul recurenteii a invocat că instanța de apel a apreciat probele cauzei în mod arbitrar, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererea de recurs este îndreptată împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusă de către Tatiana Lupei care are calitatea procesuală de reclamantă/pârâtă și este îndreptățită să o conteste, nefiind depusă repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 17 noiembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a fost expediată în adresa avocatului Valeriu Bargan prin poștă electronică la 16 ianuarie 2023. (f.d. 135)

Recursul, declarat la 19 ianuarie 2023 de către Tatiana Lupei, reprezentată de avocatul Valeriu Bargan, este în termen.

La data de 31 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a notificat participanților copia recursului motivat, explicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Tatiana Lupei, reprezentată de avocatul Valeriu Bargan, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Tatiana Lupei, reprezentată de avocatul Valeriu Bargan, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Tatiana Lupei, reprezentată de avocatul Valeriu Bargan și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursul declarat de către Tatiana Lupei, reprezentată de avocatul Valeriu Bargan, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Tatiana Lupei, reprezentată de avocatul Valeriu Bargan, împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari